

แหล่งแร่ยิปซัม ตำบลบ้านส้อง

ที่ตั้ง แหล่งแร่นี้ตั้งอยู่ที่ตำบลบ้านส้อง อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ละติจูด ๘° ๓๘' ๓๖" - ๘° ๓๘' ๔๗" เหนือ ลองจิจูด ๙๘° ๒๒' ๔๖" - ๙๘° ๒๓' ๓๗" ตะวันออก ในแผนที่ภูมิประเทศ ๑:๕๐,๐๐๐ 47P/DA14 Sheet 4836 I Series L 708

การเข้าสู่แหล่งแร่ จากสถานีบ้านส้อง ตำบลบ้านส้อง อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีถนนลูกรังถึงบริเวณเหมือง เป็นระยะทางประมาณ ๓ กิโลเมตร ทางตะวันออกเฉียงเหนือของสถานีบ้านส้อง

กรรมสิทธิ์ครอบครอง

๑. บริษัทหัตถ์อุตสาหกรรม จำกัด เป็นผู้ถือประทานบัตรเลขที่ ๑๐๓๖๖/๔๔๑๗ กลุ่มเนื้อที่ ๒๑๑ ไร่ โดยให้ ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอกชัยยิปซัมประเทศไทย เป็นผู้เช่าขุดทำเหมือง

๒. บริษัท เหมืองแร่เขาสูง จำกัด ผู้ถือประทานบัตรเลขที่ ๑๐๒๙๔/๔๔๓๔ และ ๑๐๒๗๐/๔๕๑๘ ธรณีวิทยาแหล่งแร่ จากการสำรวจอย่างคร่าว ๆ ของนายธนิศร์ วงศ์วาณิช (๒๕๒๐) นักธรณีวิทยา กองธรณีวิทยา พบว่าแหล่งแร่ยิปซัมบริเวณที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ค่อนข้างราบริมห้วยสาขาของแม่น้ำตาปี

แร่ที่พบส่วนใหญ่เป็นชนิด อะลาบาสเตอร์ มีลักษณะเป็น เม็ดขนาดเล็ก จับตัวกันค่อนข้างแน่น บางส่วนมีลักษณะเป็น เส้นแบบ ชาตินสปาร์. แบบเป็นผลึกพบบ้างแต่น้อยมาก แร่ที่พบทางขอบตะวันออกเฉียงเหนือของแหล่ง มักจะมีลายเส้นสีค้ำหนาประมาณ ๑ เซนติเมตร คดโค้งไปมาอยู่ในเนื้อแร่ซึ่งลักษณะนี้ ดร.ไพยม อรรถกานนท์ ได้ให้ข้อคิดเห็นว่าอาจเนื่องมาจาก เกิดเป็นแร่แอนไฮโดรท์ก่อนแล้วจึงมีขบวนการ hydration ซึ่งเป็นการเติมน้ำให้แก่แร่แอนไฮโดรท์ จนกลายเป็นแร่ยิปซัมทำให้มีปริมาตรเพิ่มขึ้น ในเนื้อที่จำกัด จึงทำให้เกิดการคดโค้งของแร่ซึ่งปรากฏให้เห็นในลักษณะการคดโค้งของลายเส้นสีค้ำนั้น ซึ่งก็คือมลทินของแร่นั่นเอง

บริเวณแหล่งแร่ที่มีการทำเหมืองนั้น มีความกว้างประมาณ ๘๐ เมตร ยาว ๑๕๐-๒๐๐ เมตร ชั้นของยิปซัมหนาประมาณ ๓-๔ เมตร วางตัวอยู่ใต้ดินลูกรังสีแดง ซึ่งหนาประมาณ ๑.๕-๓.๐ เมตร ผิวบนของชั้นยิปซัมมีลักษณะขรุขระ เป็นลูกคลื่นและเป็นหลุมบ่อ ไม่พบหินโผล่ของหินที่รองรับอยู่ข้างใต้เลย พบหินลอย (float) ค่อนข้างกลมของหินแกรนิตในบริเวณห้วยเล็ก ๆ ซึ่งตัดผ่านทางด้านตะวันออกเฉียงใต้ของแหล่งแร่ และได้มีชาวบ้านมาร่อนหาแร่ที่ทุก ซึ่งพบว่ามิปริมาณมากพอสมควร

จากลักษณะการวางตัวของชั้นยิปซัมนี้ ทำให้เข้าใจว่าแหล่งแร่ยิปซัมบริเวณนี้ อาจจะมีอายุอยู่ในยุค เทอร์เชียรี (Tertiary) วางตัวทับบนดินแกรนิต แต่ข้อมูลที่ได้นี้ยังไม่มากพอที่จะบอกถึงอายุที่แน่นอนของแหล่งแร่ยิปซัมบริเวณนี้ได้

จากการศึกษาสถานการณ์เหมืองแร่และการผลิตในท้องที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี ของนายประสิทธิ์ สุวรรณประทีป และคณะ (ข่าวสารการธรณี, มิถุนายน ๒๕๒๐) พบว่าเหมืองแร่ยิปซัมแห่งใหม่ที่ได้เปิดการทำเหมืองและมีการผลิตในปัจจุบัน คือ เหมืองแร่ของ นางสาวทวีศรี ชัยมงคล ๗ อยุธยา อยู่บริเวณใกล้สถานีรถไฟคลองปราบ ห่างจากสถานีประมาณ ๓๐๐-๔๐๐ เมตร ตำบลพurah อำเภอบ้านนาสาร ซึ่งอยู่ทางเหนือของแหล่งแร่ยิปซัม ตำบลบ้านสอง เหมืองยิปซัมแห่งนี้ได้ทำการผลิตประมาณ ๒,๐๐๐ ตันต่อเดือน ซึ่งอาจเพิ่มการผลิตได้ถึงเดือนละ ๖,๐๐๐ ตัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปริมาณความต้องการของผู้ใช้หรือตลาดแร่ยิปซัมที่ขุดได้

แล้วจะขนส่งแร่ไปยังสถานีรถไฟ เพื่อขนส่งไปยังบริษัทผลิตปูนซีเมนต์ ที่อำเภอกุ้งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

นอกจากนี้ยังได้มีการพบแหล่งแร่ยิปซัมแห่งใหม่ ที่ตำบลพurah ในเขตปะธานบัตรของ นายมณู หนูจันทร์แก้ว ซึ่งเป็นแหล่งยิปซัมที่พบ เมื่อมีการทำแร่ดีบุกหมดไป มีลักษณะแหล่งแร่คล้ายกับแหล่งแร่ยิปซัมที่ตำบลบ้านสอง อำเภอเวียงสระ

